

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 8.1.2009
KOM(2008) 904 v konečnom znení

2007/0198 (COD)

**OZNÁMENIE KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU**

podľa článku 251 ods. 2 druhého pododseku Zmluvy o ES

o

spoločnej pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie

**OZNÁMENIE KOMISIE
EURÓPSKEMU PARLAMENTU**

podľa článku 251 ods. 2 druhého pododseku Zmluvy o ES

o

spoločnej pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie

1. SÚVISLOSTI

Návrh predložený Európskemu parlamentu a Rade 19. 9. 2007
[dokument KOM(2007) 531 – 2007/0198/COD] dňa:

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru 22. 4. 2008
doručené dňa:

Stanovisko Výboru regiónov doručené dňa: 10. 4. 2008

Stanovisko Európskeho parlamentu (prvé čítanie) doručené dňa: 18. 6. 2008

Spoločná pozícia prijatá jednomyselne dňa: 9. 1. 2009

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Tento návrh je súčasťou tretieho balíka legislatívnych opatrení v súvislosti s vnútorným trhom EÚ s plynom a elektrickou energiou (ďalej len „tretí balík“) a zahŕňa dve smernice a tri nariadenia.

Hlavným cieľom balíka je zaviesť regulačný rámec potrebný na zabezpečenie plnej účinnosti otvorenia trhu a na vytvorenie jednotného trhu EÚ s plynom a elektrickou energiou v záujme občanov a priemyselných odvetví Európskej únie. To pomôže udržiavať čo najnižšie ceny, ako aj zvyšovať kvalitu služieb a bezpečnosť dodávky.

Dosahuje sa to prostredníctvom týchto hlavných opatrení:

- účinnejším regulačným dohľadom nezávislých národných regulačných orgánov,
- zriadením agentúry s cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu medzi národnými regulačnými orgánmi, ako aj prijímať rozhodnutia o všetkých významných cezhraničných otázkach,

- povinnou spoluprácou medzi prevádzkovateľmi sústav s cieľom harmonizovať všetky pravidlá týkajúce sa prenosu elektrickej energie v rámci Európy a koordinovať plánovanie investícií,
- účinným oddelením výroby a prenosu elektrickej energie s cieľom vylúčiť akýkoľvek konflikt záujmov, podporovať investície do sústav a predchádzať akémukoľvek diskriminačnému správaniu,
- zvýšenou mierou transparentnosti a lepším fungovaním maloobchodného trhu,
- zvýšenou mierou solidarity a regionálnej spolupráce medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť väčšiu bezpečnosť dodávky.

3. PRIPOMIENKY K SPOLOČNEJ POZÍCII

3.1. Všeobecné pripomienky

Spoločné pozície prijaté Radou k piatim právnym textom, ktoré vytvárajú tretí balík, zahŕňajú všetky základné prvky návrhu Komisie potrebné na zabezpečenie riadneho fungovania vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou a v širšom zmysle na dosiahnutie hlavných uvedených cieľov. Komisia preto môže pozíciu vo všeobecnosti podporiť (pozri bod 3.2).

V prvom čítaní sa pozornosť zamerala na dosiahnutie dohody v rámci Rady. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom preto neboli formálne začlenené do spoločnej pozície. Na tento účel sa uskutočnia rokovania v priebehu druhého čítania. Niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom sa však v spoločnej pozícii zohľadnili (pozri bod 3.3). Komisia je toho názoru, že viaceré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy nezahrnuté do spoločnej pozície by sa mali zohľadniť v druhom čítaní (pozri bod 3.4).

3.2. Konkrétne pripomienky

Hlavné zmeny uvedené v návrhu Komisie sú nasledujúce:

3.2.1 Ustanovenie a úprava sieťových predpisov

Spoločnou pozíciou sa mení návrh Komisie v súvislosti s procesom ustanovovania a úpravy predpisov týkajúcich sa sústav. Zavádza sa v ňom nová koncepcia rámcových usmernení vypracovaných agentúrou, ktoré musia uplatňovať NPPS pri navrhovaní európskych sieťových predpisov (pozri bod 3.3 kvôli hodnoteniu Komisie).

3.2.2 Plán investícií do sietí

Komisia navrhla, aby plán investícií do sietí vypracovávala každé dva roky ENTSO pre elektrickú energiu (Európska sieť prevádzkovateľov prepravnej sústavy). Rada tento plán zmenila na nezáväzný orientačný plán rozvoja siete (pozri bod 3.3 kvôli hodnoteniu Komisie).

3.2.3 Tarify

Komisia navrhla, aby regulačné orgány schvaľovali tarify ex ante. Rada do návrhu zahrnula možnosť, na základe ktorej by sa mala určovať ex ante len metodika, čo je pre Komisiu akceptovateľné.

3.2.4 *Usmernenia*

Komisia navrhla rozsiahly zoznam usmernení, ktoré sa vzťahujú na existujúce usmernenia, niektoré nové témy a usmernenia, ktoré budú vychádzať zo sieťových predpisov.

Rada v prvom rade vypustila všetky jednoznačné odkazy na usmernenia, ktoré sa už uvádzajú v zozname sieťových predpisov. Komisia súhlasí s touto voľbou navrhovania právnych predpisov.

Rada však takisto vypustila možnosť ustanovovania usmernení. Komisia navrhla možnosť ustanovovať usmernenia pre maloobchodné trhy. Od členských štátov sa požaduje určenie postupov na výmenu údajov a zmenu dodávateľa, ale Rada tento článok presunula do smernice. Zároveň vypustila možnosť ustanovovať usmernenia. Komisia môže akceptovať obidva návrhy, ale je toho názoru, že je potrebné zachovať všetky ostávajúce usmernenia s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie systému ustanovovania právne záväzných pravidiel vnútorného trhu s elektrickou energiou.

3.3. Aspekty spoločnej pozície, v ktorých sa zohľadňujú pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu

V spoločnej pozícii sa zohľadňujú viaceré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu, či už v rovnakom znení alebo vo svojej podstate. Sú to:

3.3.1 Právomoc agentúry vypracovávať rámcové usmernenia a predpisy

Návrh Komisie o postupe ustanovovania sieťových predpisov sa mení spoločnou pozíciou Rady, ako aj pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi Európskeho parlamentu (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 32). Zavádza sa v ňom nová koncepcia rámcových usmernení vypracovaných agentúrou, ktoré musia uplatňovať NPPS pri navrhovaní európskych sieťových predpisov.

Komisia podporuje jasnejšie vymedzenie úlohy agentúry v procese vytvárania predpisov. Agentúra namiesto vydania svojho stanoviska až po vypracovaní návrhu predpisu NPPS vymedzí požiadavky týkajúce sa predpisov ex ante vo forme rámcových usmernení v konkrétnej oblasti.

Európsky parlament takisto navrhuje, aby agentúra prijímala záväzné predpisy týkajúce sa siete (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14), zatiaľ čo Rada je aj naďalej toho názoru, že záväznosť predpisov môže zabezpečovať len Komisia. Komisia nemôže podporiť snahu Parlamentu o posilnenie agentúry, keďže je to v rozpore s rozsudkom Európskeho súdneho dvora vo veci Meroni, v ktorom sa uvádza, že Komisia nemôže delegovať právomoci voľného uváženia na iný orgán.

3.3.2 Konzultácie a monitorovanie zo strany ENTSO

Návrh Komisie o konzultáciách a monitorovaní zo strany ENTSO pre elektrickú energiu sa mení spoločnou pozíciou, ako aj pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi Európskeho parlamentu. V spoločnej pozícii sa objasňuje úloha ENTSO v porovnaní s konzultáciami a monitorovaním zo strany agentúry. To isté sa uvádza aj v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu, ale tieto sú príliš reštriktívne na to, aby bolo možné zachovať dostatočný rámec na konzultácie a monitorovanie zo strany ENTSO.

3.3.3 *Náklady ENTSO*

V spoločnej pozícii aj pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Európskeho parlamentu sa dopĺňa požiadavka, že regulačné orgány musia schvaľovať náklady ENTSO za predpokladu, že sú primerané a proporcionálne.

3.3.4 *Používanie poplatkov za preťaženie*

V návrhu Komisie sa ustanovuje povinné používanie poplatkov za preťaženie na potvrdenie cezhraničnej kapacity alebo na investície do siete. To sa navrhuje aj v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 23 Parlamentu, ktorý zahŕňa aj súhlas agentúry s používaním poplatkov za preťaženie na zníženie taríf. V spoločnej pozícii sa opätovne uviedla možnosť používať poplatky za preťaženie na zníženie taríf.

Podľa názoru Komisie používanie poplatkov za preťaženie na zníženie taríf oslabuje stimuly na budovanie novej infraštruktúry pri použití poplatkov za preťaženie. V spoločnej pozícii sa však jednoznačne uprednostňuje používanie poplatkov za preťaženie na potvrdenie cezhraničnej kapacity alebo na investície do siete pred znížením sieťových taríf. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh Parlamentu je krok správnym smerom. Pre Komisiu je spoločná pozícia spoločne s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom Parlamentu akceptovateľná ako kompromisné riešenie.

3.4. Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu schválené Komisiou, ale neprijaté Radou

3.4.1 Právomoc agentúry v súvislosti s plánmi investícií

Na základe spoločnej pozície sa orientačný desaťročný plán rozvoja siete prijíma v rámci ENTSO. Tento plán preskúmava agentúra, ktorá môže navrhnúť zmeny plánu Komisii a ENTSO. Európsky parlament navrhuje, aby agentúra prijala záväzný plán investícií do siete, ktorý má vypracovať ENTSO. Komisia nemôže akceptovať, aby sa agentúre udelili právomoci voľného uváženia pri prijímaní záväzného plánu investícií. Komisia by však mohla podporiť právomoc agentúry pri prijímaní nezáväzného plánu investícií alebo jej úlohu pri monitorovaní súladu medzi vnútroštátnymi investičnými plánmi schválenými národnými regulačnými orgánmi a desaťročným plánom rozvoja sietí vypracovaným ENTSO.

3.4.2 Technická spolupráca s tretími krajinami

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu sa navrhuje, aby technickú spoluprácu s prevádzkovateľmi prenosových sústav tretích krajín monitorovali národné regulačné orgány a agentúra.

3.4.3 Odstránenie administratívnych prekážok na zvýšenie kapacity

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu sa navrhuje, aby členské štáty preskúmali svoje postupy na odstránenie administratívnych prekážok s cieľom zvýšiť prepojovaciu kapacitu.

4. ZÁVERY

Komisia dospela k názoru, že v spoločnej pozícii sú zachované kľúčové prvky návrhu Komisie. Komisia je presvedčená, že v prípade významných otázok sa vďaka spoločnej pozícii dosahuje vo všeobecnosti primeraná rovnováha a uskutočniteľný kompromis a na jej základe bude možné dosiahnuť nenarušené fungovanie vnútorného trhu so zemným plynom a elektrickou energiou. Komisia je však aj toho názoru, že viaceré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy prijaté Európskym parlamentom v prvom čítaní by sa mali začleniť do pozície len v rámci druhého čítania.